

**Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap**

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Hogeschool van Amsterdam
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 1025
1000 BA AMSTERDAM

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
28824674

Bijlagen
1

Datum 29 juli 2021
Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo-master Klimaatpsychologie en -gedrag

Als u belang hebt bij dit besluit, dan kunt u hiertegen binnen 6 weken, gerekend vanaf de verzenddatum, bezwaar maken. Stuur uw bezwaarschrift naar DUO, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. U kunt uw bezwaar ook digitaal indienen op www.bezwaarschriftenocw.nl.

Geacht College,

Met de brief van 11 juni 2021, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 16 juni 2021, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo-masteropleiding Klimaatpsychologie en -gedrag als bekostigde opleiding te verzorgen in Amsterdam.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 12 juli 2021, kenmerk 2021/053, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de hbo-masteropleiding Klimaatpsychologie en -gedrag als bekostigde opleiding te verzorgen te Amsterdam. Met toepassing van artikel 6.2, derde lid, van de WHW, beperk ik mijn instemming tot de deeltijdvariant.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, negende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Croho. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe

opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

Onze referentie
28824674

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VH.

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Ingrid van Engelshoven
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,



drs. F.A. Hofman

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de directeur HO&S
de heer drs. F.A. Hofman
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Begeleidend schrijven bij advies

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
nieuwe opleiding Hogeschool van Amsterdam deeltijd hbo master Klimaatpsychologie en -gedrag Amsterdam	2021/053	12/07/2021

Geachte heer Hofman,

Hierbij ontvangt u het advies van de CDHO over de aanvraag van de Hogeschool van Amsterdam ten behoeve van de nieuwe hbo master Klimaatpsychologie en -gedrag te Amsterdam.

Een afschrift van uw besluit zie ik graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,



drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:
advies CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
Mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Hogeschool van Amsterdam deeltijd hbo master Klimaatpsychologie en -gedrag Amsterdam	2021/053	12/07/2021

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 16/06/2021 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Hogeschool van Amsterdam om de hbo master Klimaatpsychologie en -gedrag als bekostigde opleiding te verzorgen te Amsterdam (brief van 11/06/2021 met kenmerk hc21u0157). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de Hogeschool van Amsterdam om de hbo master Klimaatpsychologie en -gedrag als bekostigde opleiding te Amsterdam te verzorgen. De commissie adviseert hierbij om de toestemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van de bevoegdheid die is vastgelegd in art. 6.2 lid 3 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 WHW. Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de hbo master Klimaatpsychologie en -gedrag in Amsterdam aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo master in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij. De opleiding omvat 60 EC en zal in deeltijdvorm worden aangeboden. De opleiding Klimaatpsychologie en -gedrag is opgebouwd uit vier blokken van elk 15 EC. Per blok werken de studenten aan een praktijkopdracht rondom een van de drie transitievraagstukken: circulaire economie, mobiliteit en energietransitie. Het vierde blok is gereserveerd voor de afstudeeropdracht. Gedurende de opleiding werken de studenten aan de hand van de leerlijnen 'Klimaatpsychologie en -gedragsverandering', 'Praktijkgericht Onderzoeken' en 'Professioneel Adviseren'. De opleiding is toegankelijk voor studenten met een afgeronde hbo of wo bacheloropleiding (toegepaste) psychologie of een vergelijkbare opleiding of een een afgeronde bacheloropleiding op het gebied van klimaat, milieu of duurzaamheid (met als aanvullende eis bijscholing op het gebied

van psychologie). Aanvrager eist van studenten dat zij gedurende de masteropleiding actief zijn in een voor de masteropleiding relevant werkveld op hbo-niveau waarbij ruimte is voor het uitvoeren van onderzoeks- en verandertrajecten op het gebied van gedrag en duurzaamheid. Afgestudeerden van de opleiding kunnen volgens aanvrager aan het werk als specialist duurzaamheidsgedrag in tal van bedrijven en organisaties.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling. Aangezien de commissie heeft geconstateerd dat de arbeidsmarktbehoefte gering is en deels bestaat uit een opscholingsbehoefte adviseert de commissie de toestemming te beperken tot de deeltijdvariant.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo master Klimaatpsychologie en -gedrag aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager betoogt dat er een arbeidsmarktbehoefte bestaat aan afgestudeerden van de hbo master Klimaatpsychologie en -gedrag die deels bestaat uit een opscholingsbehoefte. Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte verwijst aanvrager naar ROA's database AIS, een vacatureonderzoek van het Centre for Market Insights van de HvA (2018), een onderzoek naar vacaturetrends op Twitter door het Centre for Market Insights van de HvA (2019), een eigen werkveldonderzoek onder 36 organisaties (2019), een aanvullend werkveldonderzoek (november 2020 en januari 2021) en 3 voorbeeldvacatures.

De commissie beschouwt met aanvrager binnen ROA's database AIS het opleidingstype master psychologie als relevant voor de voorgenomen masteropleiding, aangezien binnen dit opleidingstype de verwante wo masteropleidingen Psychology, Social Psychology en Behavioural Science zijn ondergebracht. Het ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie als 'redelijk' en verwacht 'enige' knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening.

Tabel 1. Arbeidsmarktprognose opleidingstype master psychologie

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Master - psychologie	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		3300	5	0.8	gemiddeld
> > Master - psychologie	verwachte vervangingsvraag tot 2024		11800	17	2.6	gemiddeld
> > Master - psychologie	verwachte baanopeningen tot 2024		15100	21	3.3	gemiddeld
> > Master - psychologie	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024		16500	23	3.6	gemiddeld
> > Master - psychologie	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	1.02				enige
> > Master - psychologie	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	1.02				redelijk

Bron: ROA, AIS

Aanvrager betoogt vervolgens dat ROA's prognoses voor de beroepsgroepen beleidsadviseurs, overheidsambtenaren, bedrijfskundigen & organisatieadviseurs, en psychologen & sociologen relevant zijn voor de voorgenomen opleiding. In beginsel kent de commissie meer gewicht toe aan de prognoses van ROA die zien op de opleidingstypes dan aan de prognoses van ROA die zien op de beroepsgroepen. Daartoe overweegt de commissie dat de opleidingstypen een specifiek beeld geven van de arbeidsmarktbehoefte omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden. De commissie heeft de prognose voor de beroepsgroep overheidsambtenaren buiten beschouwing gelaten aangezien afgestudeerden van de master Klimaatpsychologie en -gedrag niet in aanmerking komen voor het merendeel van de beroepen binnen deze beroepsgroep (douane-

inspecteurs en grensbewakers, ambtenaren belastingen en accijnzen, ambtenaren sociale verzekeringen en ambtenaren vergunningen). De commissie acht de overige drie beroepsgroepen wel relevant voor de voorgenomen opleiding en constateert dat het ROA in 2024 enige tot grote knelpunten verwacht bij deze beroepsgroepen (zie tabellen 2, 3 en 4).

Tabel 2. Arbeidsmarktprognose beroepsgroep Beleidsadviseurs

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Beleidsadviseurs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		-600	-1	-0.1	laag
Beleidsadviseurs	verwachte vervangingsvraag tot 2024		9500	13	2.1	gemiddeld
Beleidsadviseurs	verwachte baanopeningen tot 2024		9500	13	2.1	erg laag
Beleidsadviseurs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2024	0.887				enige

Bron: ROA, AIS

Tabel 3. Arbeidsmarktprognose beroepsgroep Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		6900	5	0.9	gemiddeld
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte vervangingsvraag tot 2024		16300	13	2	laag
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte baanopeningen tot 2024		23100	18	2.8	laag
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2024	0.864				groot

Bron: ROA, AIS

Tabel 4. Arbeidsmarktprognose beroepsgroep Psychologen en sociologen

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Psychologen en sociologen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		2800	4	0.6	gemiddeld
Psychologen en sociologen	verwachte vervangingsvraag tot 2024		10600	14	2.2	gemiddeld
Psychologen en sociologen	verwachte baanopeningen tot 2024		13400	18	2.8	laag
Psychologen en sociologen	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2024	0.838				groot

Bron: ROA, AIS

De commissie constateert dat de prognoses van het ROA een redelijk tot positief beeld schetsen van de toekomstige arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van het relevante opleidingstype en voor de relevante beroepsgroepen. Dit geeft een positieve indicatie van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo master Klimaatpsychologie en -gedrag.

Aanvrager heeft het Centre for Market Insights van de HvA zelf een vacature-onderzoek laten uitvoeren tussen 21 en 27 november 2018

(<https://public.tableau.com/app/profile/cmihva/viz/VacatureOnderzoekMasterPsychologie/VacatureonderzoekSkillsai>).

Het Centre for Market Insights heeft daarbij 492 vacatures op het gebied van gedragsverandering en duurzaamheid van de websites nationalevacaturebank.nl, indeed.nl, intermediair.nl, werkenbijdeoverheid.nl en werkenvoornederland.nl geanalyseerd. De vacatures zijn ontdebeld en

de gebruikte zoektermen zijn door aanvrager in het dossier vermeld (p. 19). Uit het dashboard waarop de onderzoeksresultaten zijn gepresenteerd blijkt dat 35% van deze vacatures openstond voor consultants/adviseurs, gevolgd door projectleiders/programmamanagers (28%). Aanvrager beschrijft verder dat de belangrijkste hard skill die wordt gevraagd het opleidingsniveau betreft. In 35% van deze vacatures wordt een opleiding op hbo niveau gevraagd, naast 27% vacatures voor wo opgeleiden en 27% vacatures voor mensen met een diploma op hbo/wo niveau. De commissie constateert dat het vacature-onderzoek een korte tijdsperiode beslaat en heeft plaatsgevonden voor de Covid-19 crisis. Om die reden oordeelt de commissie dat deze analyse slechts een geringe indicatie biedt van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen hbo master.

Aanvrager heeft het Centre for Market Insights ook een analyse laten maken van vacaturetweets in de periode 2012-2018

(<https://public.tableau.com/profile/cmihva#!/vizhome/Trendanalyseduurzaamheidtweets2012-2018/Duurzaamheid-vactures-op-Twitter-2012-tm-2018>). Het aantal twitterberichten over Nederlandse vacatures op het gebied van gedragsverandering en duurzaamheid is blijkens deze analyse in de onderzochte periode gestegen. Aanvrager leidt daar een groeiende vraag naar werknemers met het profiel van de hbo master Klimaatpsychologie en -gedrag uit af. Uit de onderzoeksverantwoording blijkt dat de vacatures niet ontdubbeld zijn. Wel is exact terug te zien welke tweets bij de analyse zijn betrokken. De commissie constateert dat uit deze analyse inderdaad blijkt dat het aantal tweets over vacatures op het gebied van duurzaamheid is toegenomen en dat deze groei in positieve zin afwijkt van de ontwikkeling in het aantal vacaturetweets in het algemeen. De commissie merkt op dat de gebruikte filters (o.a. circulair, groen, economie, energie, innovatie, milieu en klimaat) een breed spectrum aan vacatures opleveren (van consultant en salesmedewerker tot marketingmedewerker en analist) en dat in de vacatures veelal geen specifieke opleiding wordt gevraagd. De commissie constateert dat het aantal duurzaamheidsgerelateerde vacaturetweets in de onderzochte periode is toegenomen en dat afgestudeerden van de voorgenomen master voor een deel van de vermelde functies in aanmerking zouden kunnen komen. De commissie constateert dat deze trendanalyse enige indicatie biedt van een arbeidsmarktvaart naar dit type afgestudeerden.

Aanvrager heeft verder een werkveldonderzoek uitgevoerd onder 41 personen bij 36 bedrijven. Aanvrager heeft de 36 organisaties gesproken in de periode april tot en met juni 2019. Aanvrager heeft een lijst aangeleverd met de namen van deze organisaties, namen van contactpersonen en hun functies alsmede een lijst met de besproken onderwerpen. 32 van de 36 bevraagde organisaties geven aan meerwaarde te zien in deze opleiding (p. 6). Tijdens de interviews is onder andere expliciet gevraagd of men binnen de eigen organisatie en in bredere zin verwacht dat er behoefte is aan afgestudeerden van deze opleiding. 23 potentiële werkgevers voorzien 29 tot 42 vacatures binnen hun organisatie voor het komende jaar en 5 projecten voor externen (p. 2). Van de 16 respondenten die antwoord hebben gegeven op de vraag 'hoe schat u de ontwikkeling van het aantal voor alumni van deze master relevante vacatures in uw organisatie in, voor de komende vijf jaar?' hebben 12 respondenten aangegeven dat zij een stijging verwachten. 3 respondenten verwachten dat deze op het huidige niveau blijft en 1 respondent verwacht dat de vraag nog onduidelijk is. De respondenten beschrijven dat de aandacht voor duurzaamheidsgedrag groeit en op termijn zal resulteren in nieuwe functies en beroepen, maar dat deze vraagstukken nu nog door zittende medewerkers worden aangepakt naast reguliere werkzaamheden of door bureaus die op projectbasis worden ingehuurd. De commissie constateert dat deze interviews een indicatie bieden van een geringe arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen hbo master Klimaatpsychologie en -gedrag.

Aanvrager heeft het werkveldonderzoek uit 2019 aangevuld met interviews die in de periode november 2020 tot en met januari 2021 zijn gehouden. Aanvrager heeft 40 relevante brancheorganisaties en grote bedrijven geselecteerd, waarvan er 35 aan de telefonische interviews hebben deelgenomen. De online enquête is door 40 potentiële werkgevers ingevuld (deels overlappend met de personen die hebben deelgenomen aan de telefonische interviews). Aanvrager heeft bij het onderzoek het belscript, de gebruikte vragenlijst, de namen, functies en organisaties van de geïnterviewden en een transcript van de antwoorden gevoegd. Uit het onderzoek komt naar voren dat 36 van de 40 respondenten van mening is dat het profiel van de afgestudeerden van de master Klimaatpsychologie en -gedrag aansluit op een arbeidsmarktbehoefte. Concreet geven de respondenten aan binnen hun eigen organisaties en aangesloten bedrijven en organisaties een

jaarlijkse opscholingsbehoefte tot specialist duurzaamheidsgedrag te verwachten van 38 tot 65 medewerkers. Verder verwachten de respondenten gezamenlijk 36 tot 63 vacatures per jaar te zullen krijgen waar afgestudeerden van de master Klimaatpsychologie en -gedrag voor in aanmerking kunnen komen. De commissie constateert dat dit werkveldonderzoek blijk geeft van een geringe arbeidsmarktbehoefte, die deels bestaat uit een opscholingsbehoefte, aan afgestudeerden van deze masteropleiding.

Ten slotte refereert aanvrager aan enkele voorbeeldvacatures waar afgestudeerden van de master Klimaatpsychologie en -gedrag voor in aanmerking zouden kunnen komen. De commissie onderkent dat afgestudeerden van de master geschikt zouden zijn voor deze baanopeningen en beschouwt de vacatures dan ook als illustratief voor het bestaan van een arbeidsmarktbehoefte.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat aanvrager het bestaan van een geringe arbeidsmarktbehoefte, die deels bestaat uit een opscholingsbehoefte, heeft aangetoond.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Aanvrager onderbouwt de maatschappelijke behoefte aan afgestudeerden van de hbo master Klimaatpsychologie en -gedrag onder andere aan de hand van 'World Development report 2015: Mind, Society and Behaviour' van de Wereldbank (2015), 'Behavioural Insights and Public Policy' van de OECD (2017), 'Global Green Recovery, from global narrative to international policy' van het Planbureau voor de Leefomgeving (2021), 'Klimaat blijft politieke splijtzwam: Barometer Alert Klimaat' van Clingendael (2021), het Regeerakkoord 2017 in samenhang met het Klimaatakkoord 2019, de Omgevingsvisie en de klimaatdoelstelling 2050 van de gemeente Amsterdam (2019 en 2021). Aanvrager heeft bij de onderbouwing van criterium b verwezen naar de Strategische Agenda 2019-2023 'Professionals voor morgen' van de Vereniging Hogescholen (2019) en de ontwikkelagenda Hogere Sociale Studies 'Werken in het hart van de samenleving' van de Vereniging Hogescholen (2018).

Aanvrager stelt dat uit het 'World Development Report 2015' van de Wereldbank (p. 171) en het rapport 'Behavioural Insights and Public Policy' van de OECD (geen paginaverwijzing) naar voren komt dat inzichten uit de psychologie en gedragswetenschappen in toenemende mate van belang zijn bij het vormen van (klimaat)beleid. De commissie onderschrijft deze stelling.

Aanvrager betoogt dat de maatschappij de komende tijd veel energie zal moeten steken in het opvangen van de gevolgen van de Covid-19 pandemie, maar dat het daarnaast van groot belang is om te blijven werken aan de transitie naar een duurzamere samenleving. In dat kader verwijst aanvrager naar 'Global Green Recovery, from global narrative to international policy' waarin het Planbureau voor de Leefomgeving pleit voor het combineren van sociaal-economisch herstel en verduurzaming. Het Planbureau voor de Leefomgeving verwijst daarbij ook naar het rapport van de OECD waarin wordt gesteld dat het bewerkstellingen van gedragsveranderingen bij burgers essentieel is om deze transitie te laten slagen en tegelijkertijd het welzijn en de inclusiviteit van de samenleving te bevorderen (p. 9). Voorts verwijst aanvrager naar 'Klimaat blijft politieke splijtzwam: Barometer Alert Klimaat' van Clingendael (maart 2021) waarin een onderzoek naar de visie van Nederlanders op klimaatverandering en -beleid is weergegeven. Hieruit blijkt dat 82% van de Nederlanders zich zorgen maakt over de klimaatveranderingen, maar dat slechts 67% van mening is dat de mens (grote) invloed heeft op de klimaatverandering (p. 3). Aanvrager verbindt deze recente publicaties met het regeerakkoord en het Klimaatakkoord waarin de Nederlandse regering beschrijft dat het aanpakken van de klimaatverandering niet alleen leidt tot een verschuiving op de arbeidsmarkt, maar ook een verandering in bewustwording en gedrag vraagt van alle burgers (p. 201). De commissie onderschrijft de stelling van aanvrager dat de voorgenomen opleiding een bijdrage kan leveren aan de bewustwording en het gedrag van burgers rondom klimaatverandering teneinde de klimaatdoelstellingen te verwezenlijken.

Aanvrager beschrijft dat ook het lokale beleid van de Metropoolregio Amsterdam gericht is op verduurzaming en dat daarbij wordt onderkend dat gedragsverandering bij de burgers noodzakelijk is om de gewenste verduurzaming te realiseren. De commissie constateert dat zowel in de Omgevingsvisie 2050 (25 mei 2021, p. 31) als in de Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal 2050 (<https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/volg-beleid/ambities/gezonde-duurzame-stad/klimaatneutraal/>) expliciet aandacht is voor het (veranderen van) gedrag van burgers teneinde de stad te verduurzamen en klimaatneutraal te maken.

Vervolgens verwijst aanvrager naar een aantal sectorale plannen en adviezen over de energietransitie, de overgang naar een circulaire economie en duurzame mobiliteit. In al deze documenten wordt onderstreept dat beleidsmaatregelen alleen effectief zijn als er voldoende maatschappelijk draagvlak voor is en als zij een duurzame gedragsverandering bij burgers bewerkstelligen. De onderhavige opleiding kan daar naar mening van de commissie een bijdrage aan leveren.

Ten slotte heeft aanvrager beschreven dat de voorgenomen hbo master Klimaatpsychologie en -gedrag aansluit op het streven naar uitbreiding van het aanbod aan hbo masteropleidingen dat in de Strategische Agenda 2019-2023 van de Vereniging Hogescholen is vastgelegd (p. 19) en past binnen de ontwikkelagenda Hogere Sociale Studies van de Vereniging Hogescholen (p. 48). De commissie merkt op dat het realiseren van deze hbo masteropleiding aansluit op dit beleid van de vereniging.

Reeds op grond van het bovenstaande concludeert de commissie dat de hbo master Klimaatpsychologie en -gedrag aansluit op een maatschappelijke behoefte.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke behoefte en een geringe arbeidsmarktbehoefte die deels bestaat uit een opscholingsbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 16/06/2021 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van de Hogeschool van Amsterdam om de hbo master Klimaatpsychologie en -gedrag in Amsterdam aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager heeft het bestaande opleidingsaanbod dat verwant is aan de voorgenomen master Klimaatpsychologie en -gedrag in kaart gebracht. De commissie bepaalt het verwante opleidingsaanbod door te bepalen welke bestaande opleidingen inhoudelijk sterk met de voorgenomen opleiding overeenkomen en opleiden tot (min of meer) dezelfde beroepen (uitstroomprofiel(en)). Bij de inhoud wordt door de commissie gekeken of de kennisgebieden en vaardigheden die in het curriculum van de voorgenomen opleiding zijn opgenomen overlap vertonen met de bestaande opleidingen. Voorts kijkt de commissie naar de instroomdoelgroep die de opleiding bedient. Verder is voor de beoordeling van het verwant aanbod van belang om welke onderwijsvariant (voltijd, deeltijd of duaal) het gaat.

Aanvrager beschouwt de track Environmental Psychology binnen de wo master Psychologie van de Rijksuniversiteit Groningen (hierna: RUG) als sterk verwant aan de voorgenomen master. Verschil is wel dat deze track in voltijdvorm wordt aangeboden, terwijl de beoogde master in deeltijdvorm zal worden aangeboden. Verder acht aanvrager de volgende opleidingen en tracks binnen opleidingen (aan)verwant aan de voorgenomen master Klimaatpsychologie en -gedrag: Psychologie van de Universiteit van Amsterdam (track Social Influence), Psychologie van de Radboud Universiteit (track Behaviour Change) en de masteropleidingen Psychologie bij andere universiteiten, Social Psychology van Tilburg University, Behavioural Science van de Radboud Universiteit, Behavioural and Social Sciences van de RUG en Social and Behavioural Sciences van Tilburg University, Political Science van de Vrije Universiteit Amsterdam (hierna: VU) (track Environmental Problems from a Political Perspective), Environment and Resource Management van de VU, Environmental and Infrastructure Planning van de RUG, Society, Sustainability and Planning van de RUG, Environment and Society Studies van de Radboud Universiteit (specialisatie Local Environmental Change and Sustainable Cities), Sustainability Science, Policy and Society van Maastricht University en de onbekostigde hbo master Toegepaste Psychologie voor Professionals van NCOI. De commissie is met aanvrager van mening dat de track Environmental Psychology binnen de wo master Psychologie van de RUG het meest overeenkomt met de voorgenomen master Klimaatpsychologie & Gedrag. Alle overige opleidingen kwalificeert de commissie als aanverwant omdat zij weliswaar raakvlakken vertonen met de voorgenomen opleiding, maar dat zij ofwel een andere instroomgroep bedienen, ofwel hun studenten voor andere beroepen opleiden, ofwel dat hun programma's niet substantieel overlappen met de voorgenomen opleiding.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in het verwante bekostigde opleidingsaanbod. Aanvrager heeft bij het in kaart brengen van de verwante opleidingen

geconstateerd dat binnen sommige opleidingen tracks worden aangeboden die sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding, terwijl andere tracks binnen die opleidingen veel minder verwant zijn. Aanvrager heeft van deze tracks de instroomgegevens opgevraagd bij de instellingen die die tracks aanbieden en de correspondentie daarover bij het dossier gevoegd. Aangezien de commissie deze instroomcijfers in de tracks kan verifiëren, heeft de commissie de cijfers op trackniveau bij de beoordeling betrokken. De instroom in de verwante onbekostigde hbo master toegepaste Psychologie voor Professionals van de NCOI en de instroom in de bekostigde wo master Psychology van de OU is bij de commissie niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze twee opleidingen. De instroom in de verwante track Environmental Psychology binnen de master Psychologie van de RUG bestond de afgelopen jaren uit circa 10 studenten en groeide in het meest recente collegejaar naar 37 studenten. De eerstejaarsinstroom in de aanverwante opleidingen schommelde vier jaar lang net boven de 3000 studenten en groeide het meest recente collegejaar substantieel naar ruim 4000 eerstejaarsstudenten.

Tabel 5. Instroom in (aan)verwant opleidingsaanbod

Opleiding	Instelling	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19	'19-'20	'20-'21
M Psychologie (60260), voltijd	Rijksuniversiteit Groningen (21PC)	313	324	369	387	429	553
M Psychology (66604), voltijd	Universiteit van Amsterdam (21PK)	168	145	186	197	201	251
M Psychologie (60260), voltijd	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM)	337	225	246	189	212	220
M Psychology (66604), deeltijd	Universiteit Twente (21PH)	2	1	3	0	0	0
M Psychology (66604), voltijd	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE)	158	184	172	191	267	406
	Universiteit Leiden (21PB)	604	594	585	509	568	652
	Universiteit Maastricht (21PJ)	318	303	289	303	315	396
	Universiteit Twente (21PH)	157	164	138	128	182	207
	Universiteit Utrecht (21PD)	436	393	369	366	394	424
M Psychologie (60260), voltijd	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL)	249	270	294	215	191	248
M Social Psychology (60077), voltijd	Tilburg University (21PN)	71	81	79	72	72	101
M Behavioural Science (research) (60266), voltijd	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM)	41	43	51	37	45	36
M Behavioural and Social Sciences (research) (60654), voltijd	Rijksuniversiteit Groningen (21PC)	27	27	27	25	19	28
M Social and Behavioural Sciences (research) (60394), voltijd	Tilburg University (21PN)	13	14	16	15	14	17
M Political Science (60203), voltijd	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL)	35	42	55	60	58	92
M Environment and Resource Management (60045), voltijd	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL)	55	89	71	87	119	166
M Environmental and Infrastructure Planning (66194), voltijd	Rijksuniversiteit Groningen (21PC)	68	48	52	54	55	64
M Society, Sustainability and Planning (66653), voltijd	Rijksuniversiteit Groningen (21PC)	26	18	29	14	19	38
M Environment and Society Studies (66839), voltijd	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM)	8	28	28	55	50	59
M Sustainability Science, Policy and Society (69315), voltijd	Universiteit Maastricht (21PJ)	38	45	47	48	76	123
eerstejaarsinstroom	totaal	3160	3084	3166	3008	3358	4131

Bron: DUO

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van de interessepeiling onder werkgevers die reeds bij criterium a is besproken, een analyse van het doorstudeergedrag van studenten met een bachelordiploma Toegepaste Psychologie en een

interessepeiling onder studenten. Aanvrager verwacht dat tenminste 52 tot 79 studenten jaarlijks voor deze opleiding zullen kiezen. De commissie acht deze prognose te optimistisch, gelet op de veel geringere instroom in de verwante track Environmental Psychology binnen de master Psychologie van de RUG.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo master Klimaatpsychologie en -gedrag wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er voldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven. De commissie heeft daarbij veel gewicht toegekend aan het feit dat het hier gaat om de eerste hbo masteropleiding in de discipline psychologie en het feit dat het gaat om een deeltijdopleiding, waar de aanverwante opleidingen vrijwel uitsluitend in voltijd worden aangeboden.

Vestiging van de opleiding in Amsterdam heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo master Klimaatpsychologie en -gedrag te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek. Aangezien de arbeidsmarktbehoefte deels bestaat uit een opscholingsbehoefte, adviseert de commissie de toestemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van art. 6.3 lid 2 van de WHW.

Advies aan de NVAO over de naam- en taalkeuze en Croho indeling

De commissie heeft geconstateerd dat de voorgenomen opleiding dermate afwijkt van het bestaande verwante opleidingsaanbod, dat dit de keuze voor een andere naam rechtvaardigt.

Bovendien heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de hbo master Klimaatpsychologie en -gedrag in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van verwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs



drs. P.M.M. Rullmann

Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.